

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

00-090 Warszawa
Al. Solidarności 77

Tel. centr. 551 77 00
Fax 827 64 53

Warszawa, dnia 18 grudnia 2002 r.

35890

RPO-423477-XV/02/TG

Pani
Dr Krystyna ŁYBACKA
Minister Edukacji Narodowej i Sportu
Al. Szucha 25
00-918 WARSZAWA

Szanowna Pani Minister,

Jest powszechnie wiadome, że znaczna część społeczności Romów w Polsce, a w szczególności zaliczającej się do grupy „Bergitka Roma”, zamieszkującej na terenie województwa małopolskiego, znajduje się w dramatycznym położeniu, żyje w głębokim ubóstwie. Jest to grupa polskich obywateli, która nie ma równego dostępu w zasadzie do żadnej sfery życia publicznego, nie korzysta na równi z innymi z praw przynależnych obywatelom demokratycznego państwa.

Podstawową przyczyną nędzy wśród Romów Bergitka, jest niewątpliwie brak stałych źródeł utrzymania. Stan ten zdaje się być przede wszystkim pochodną niskiego poziomu wykształcenia ogólnego (w licznych przypadkach - analfabetyzmu) oraz braku kwalifikacji zawodowych umożliwiających skuteczną konkurencję na rynku pracy. Wśród innych rozlicznych przesłanek tego stanu należy ponadto dostrzec niekorzystny stereotyp Romów, jaki na przestrzeni wieków wpisał się w świadomość społeczną Polaków. Słusznie więc problematyka edukacji dzieci romskich uznana została za jeden z filarów „Pilotażowego programu rządowego na rzecz społeczności romskiej w Województwie Małopolskim na lata 2001 - 2003”, przyjętego mocą uchwały Rady Ministrów. Równie pożądane są, wynikające z tego programu, działania edukacyjne skierowane do polskiej

większości, zmierzające do przełamywania dotychczasowych stereotypów poprzez popularyzację wiedzy o obyczajach i zwyczajach Romów oraz ich bogatej kultury.

W działania te zdaje się dobrze wpisywać inicjatywa, z jaką zwrócił się do Rzecznika Praw Obywatelskich obywatel amerykański dr Hans Guggenheim, właściciel Projectguggenheim Inc., deklarując swe wsparcie dla wysiłków na rzecz podniesienia efektywności edukacji dzieci romskich. Przekazał on Rzecznikowi dokument zatytułowany: „Raport w sprawie edukacji dzieci romskich i propozycja programu dotyczącego mniejszości romskiej”. Dokument ten przesyłam na ręce Pani Minister z rekomendacją Rzecznika Praw Obywatelskich oraz uprzejmą prośbą o rozważenie możliwości udzielenia wsparcia dla wdrożenia i realizacji projektu równocześnie z „Programem pilotażowym ...”.

Będę wielce zobowiązany za informację, dotyczącą stanowiska Pani Minister w tej sprawie.

Z wyrazami szacunku

ZASTĘPCA

Rzecznika Praw Obywatelskich

/-/ dr Jerzy Świątkiewicz

Załącznik 1 na 8 str.